

گزارشی از پیشرفت‌های

دانشگاه پهلوی

گه تو سلط آقای علم رئیس این دانشگاه در جشن فارغ‌التحصیلی
دانشجویان دانشگاه پهلوی ایراد شد

« در جشن فارغ‌التحصیلی دانشگاه پهلوی، آقای علم وزیر
در بارشاہنشاہی و رئیس دانشگاه پهلوی پس از پایان سخنان خود
گزارش جامع و دقیقی از وضع تدریس و تحصیل و امور مالی
و اداری دانشگاه مزبور قرائت کرد که در شماره گذشته با آن
اشارة شد، اینک همن کامل این گزارش با استحضار خواندن‌گان
میرسد :

دانشکده ادبیات و علوم مرکز فعالیت‌های آموزشی در دانشگاه پهلوی بوده
و دو وظیفه اساسی را ایفا مینماید.

اول تربیت و آماده نمودن دانشجویان در طی یک دوره دو ساله برای تحصیل
در دانشکده‌های مختلف دانشگاه پهلوی و دوم آموزش دانشجویان یک‌در رشته‌های
تخصصی آن دانشکده ادامه تحصیل داده و فارغ‌التحصیل می‌شوند.

با این ترتیب هر گونه اقدام و فعالیتی که درجهٔ توسعه امور آموزشی
و افزایش دانشجویان به عمل آید مستقیماً با این دانشکده ارتباط خواهد داشت.
رشته‌های تخصصی دانشکده ادبیات و علوم عبارتند از: شیمی، فیزیک،
بیولوژی، ریاضی، زبان‌های جدید، آموزش پرورش و روانشناسی، زبان انگلیسی
ادبیات فارسی، تاریخ، زمین‌شناسی، عمران ملی و اقتصاد.

بر حسب فرمان مبارک همایونی مقرر گردید دانشگاه پهلوی تعداد بیشتری
دانشجو پذیرد. اجرای این فرمان در دانشگاه پهلوی مبایست با حفظ کامل
استاندارد آموزشی اجرا گردد بنابراین ناگزیر بودیم برای توسعه آزمایشگاهها
بخش‌ها و کلاسها و همچنین تکمیل کادر آموزشی اقداماتی بعمل آوریم. خلاصه و
عمده این اقدامات در سال ۱۳۴۵ بدینفراراست:

۱- از سال ۱۳۴۱ (سال تأسیس دانشگاه پهلوی) تا سال ۱۳۴۴ تعداد دانشجویانیکه هر سال برای سال اول دانشکده ادبیات و علوم پذیرفته می‌شوند بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ نفر بوده ولی در سال ۱۳۴۵ این تعداد به ۴۵۰ نفر بالغ گردید. و امسال هفتاد نفر است.

۲- بمنظور حفظ سطح تعلیماتی دانشکده ادبیات و علوم تعداد ۳۹ نفر استاد، دانشیار، استادیار و مرتبی برای تقویت کادر آموزشی استخدام گردیدند. ۳- در اراضی مقابل دانشکده سابق ادبیات ساختمانهایی برای آزمایشگاه‌های سه بخش اساسی شیمی، فیزیک و بیولوژی احداث و با اصول علمی و فنی معمول در بزرگترین دانشگاه‌های مشرق جهان مجهز گردید.

۴- در مجاورت آزمایشگاه‌های مزبور دفتر کار استادان دانشکده ادبیات و علوم ایجاد گردید و نیز کتابخانه مدرن و مجهزی با کمک مالی شرکت‌های اعمال فن تأسیس شد.

۵- سالن بزرگ دانشکده ادبیات و علوم از نظر سیستم صدا و تجهیزات تکمیل گردید.

۶- در ساختمان سابق دانشکده ادبیات تغییرات و تعمیرات اساسی انجام و برای تأسیس کلاسهای جدید از هر جهت آماده گردید. بطور کلی در سال ۱۳۴۵ مبلغی در حدود ۸۵۰۰۰۰۰ ریال برای توسعه آزمایشگاهها و بخش‌ها و کلاسهای دانشکده ادبیات و علوم بمصرف رسیده و با صرف این مبلغ دونتیجه بسیار مفید عاید دانشگاه شده است. اول آنکه امکانات وسیعی برای آموزش علمی و تجربی دانشجویان که اهمیت آن نیاز بتووجه ندارد فراهم گردید و افزایش دانشجویان نه تنها بسطح تعلیماتی دانشکده ادبیات و علوم لطمه‌ای وارد نساخت بلکه در کلیه بخشها مخصوصاً علوم اساسی، فیزیک شیمی، بیولوژی و ریاضی موجب گشترش برنامه‌ها شد.

دوم آنکه با انتقال آزمایشگاه‌های دانشکده ادبیات و علوم از ساختمان دانشکده پژوهشکی بمحل جدید، دانشکده پژوهشکی قادر خواهد بود آزمایشگاه‌ها و بخش‌های علوم پایه را توسعه داده خود را برای پذیرش دانشجوی بیشتری آماده نماید.

هم‌اکنون ساختمان زمین‌شناسی در دست اقدام است و با نیاز مبرمی که کشور عزیز ما به متخصصین زمین‌شناسی دارد درنظر راست این دشته بصورت یکی از بخش‌های مهم و پرفعالیت دانشکده ادبیات و علوم درآید. ساختمان دفاتر

استادان نیز در سال جاری آماده بهره برداری خواهد گردید و این امر از ظریف تماش دائمی استادان و دانشجویان امکان فعالیت‌های تحقیقاتی در محل دانشکده بسیار موثر خواهد بود.

برنامه عمران ملی که یکی از بخش‌های فعال دانشکده ادبیات و علوم است در سال ۱۳۴۴ پایه گذاری شد و در سال ۱۳۴۵ نتایج درخشناسی را بیارآورد.

بطوریکه اطلاع دارید این فعالیت در دانشگاه پهلوی با الهام از انقلاب سفید شاهنشاه بزرگ ما بوجود آمده و هدف آن تربیت عده‌ای از دانشجویان برای فعالیت در بخش‌ها و روستاهای دورافتاده مملکت است و برنامه آموزش نظری عملی این دانشجویان طوری تنظیم شده است که هر دانشجو پس از فراغت تحصیل می‌تواند در یکی از بخش‌های روستائی فعالیت مفید و ثمر بخش داشته باشد و در کلیه اقدامات فرهنگی، بهداشتی، عمرانی و اجتماعی روستاه را بطور مؤثر فعالیت نماید.

آموزش عملی و تجربی این دانشجویان بعنوان نمونه‌هم اکنون در روستاهای مرودشت انجام می‌شود و تأسیسات کاملی از لحاظ آب، زمین خوابگاه و امکانات وسیعی برای کادر روستاه و آشنا شدن بوظایف آینده در اختیار دانشجویان قرار گرفته است.

در نظر است فعالیت این بخش در سایر نقاط حوزه فارس نیز گسترش یابد و امید است این اقدام دانشگاه پهلوی برای به ثمر رساندن انقلاب سفید شاه و ملت نقش مهمی را در آینده ایفا نماید.

در سال جاری تعداد دانشجویانی که برای سال اول دانشکده ادبیات و علوم پذیرفته شدند به ۲۰۰ نفر بالغ گردید و دانشگاه پهلوی قبلاً امکانات لازم را چه از نظر تکمیل و تقویت کادر آموزشی و چه از لحاظ تأمین نیازمندیهای آزمایشگاهی فراهم نموده است و با آنکه جا و مکان سکونت برای دانشجویانی که امسال ثبت نام نموده اند جزء تعهدات دانشگاه نبود امسال استثنائاً با توجهات شاهنشاه و کمک مؤثر دولت و شخص نخست وزیر تا اندازه‌ای فراهم شد.

فعالیتهای آموزشی دانشکده ادبیات و علوم بر طبق برنامه‌های دقیقی که تنظیم شده از سال ۱۳۴۷ تا سال ۱۳۵۱ (دوره برنامه چهارم عمرانی کشور)

گسترش بیسا بقای خواهد یافتو تعداد دانشجویان آن در برنامه چهارم به ۳۰۰۰ نفر بالغ خواهد گردید.

پیش‌بینی نیازمندی‌های مستمر برای استخدام کادر آموزشی و تأمین نیازمندی‌های عملی و تجربی آزمایشگاهها و همچنین برآورده زینه‌های عمرانی این دانشکده بمنظور توسعه آزمایشگاه‌ها کلاس‌ها و بخشها و تهیه تجهیزات و لوازم فنی نیز بطور جامع و بصورت کتابی تهیه شده که یک نسخه از آن برای استحضار خاطر ملوکانه تقدیم شده است. نسخه‌ای از آن نیز هم‌اکنون در دفتر برنامه ریزی سازمان برنامه مورد بررسی کارشناسان می‌باشد.

دانشکده پزشکی

در چند سال اخیر دانشگاه پهلوی توجه زیادی به بالابردن کیفیت تعلیماتی دانشکده پزشکی نموده است.

عمله اقداماتی که در جهت پیشبرد فعالیت‌های این دانشکده بعمل آمده است بشرح ذیل است:

۱- یکی از بزرگترین مشکلات دانشکده‌های پزشکی جهان مسئله تأمین کادر آموزشی و تأسیس بخش‌های علوم پایه است.

خوبختانه دانشکده پزشکی دانشگاه پهلوی با وجودیکه هنوز تتواسته است مشکلات علوم پایه را کاملاً حل نماید اذاین لحاظ یکی از فنی ترین دانشکده‌های پزشکی می‌باشد بخش آناتومی که مهم‌ترین بخش‌های اساسی این دانشکده است هم‌اکنون دارای کادر بسیار قوی و آزمایشگاه‌ها و سالنهای مجهز به میکروسکوپ الکترونیکی می‌باشد. بخش‌های اساسی فیزیولوژی، فارماکولوژی آسیب‌شناسی آسیب‌شناسی بالینی، میکرو‌شناسی، و بیوشیمی همه دارای کادر آموزشی فنی کافی و آزمایشگاه‌های مدرن و مجهز در سطح عالی می‌باشند بعلاوه با انتقال آزمایشگاه‌های دانشکده ادبیات و علوم به محل جدید امکانات وسیعی برای توسعه بخش‌های علوم پایه دانشکده پزشکی فراهم شده است و هم‌اکنون فعالیت شدیدی برای آماده نمودن ساختمان سابق آزمایشگاه‌های دانشکده ادبیات و علوم برای بخش‌های اساسی دانشکده پزشکی در جریان است و با این اقدام دانشکده پزشکی قادر خواهد بود تعداد دانشجویان خود را از ۲۵۰ نفر (تعداد) فعلی به ۶۰۰ نفر افزایش دهد.

۲- از نظر آموزشی بالینی دانشجویان دانشکده پزشکی، دانشگاه پهلوی قدمهای اساسی برداشته است و هم‌اکنون نسبت بین دانشجویان این دانشکده و تختهای بیمارستان‌های واپسنه بدانشگاه پهلوی بسیار رضایت‌بخش است. زیرا بیمارستان سعدی که در بد و تأسیس دانشگاه پهلوی دارای ۷۵ تختخواب بوده هماکنون سیصد تختخواب فعال دارد.

بیمارستان نمازی با دویست تختخواب از سال ۱۳۴۳ در اختیار دانشگاه و دانشکده پزشکی گذارده شده بیمارستان خلیلی نیز در سال جاری افتتاح خواهد گردید و همه این اقدامات موجب گردیده است که دانشجویان دانشکده پزشکی بتوانند آموزش علمی و بالینی خود را در سطح وسیع و دامنه‌داری در کلیه رشته‌های پزشکی زیر نظر استادان مجريب بیاموزند.

۳- برای اولین بار در کشور عزیز ما دانشگاه پهلوی اقدام بتأسیس بخش ایزوتوپ (پزشکی هسته‌ای) نموده ایجاد این بخش از نظر آموزشی اهمیت بسزائی دارد و از نظر تحقیقات علمی در آینده خواهد توانست جای خود را در بزرگترین آکادمیهای دنیا باز کند و از لحاظ درمانی نیز بسیاری از بیماریهای خطرناک مخصوصاً سرطان در مراحل اولیه قابل تشخیص و معالجه خواهد بود. دانشگاه پهلوی برای تجهیز این بخش اعتبارات قابل ملاحظه‌ای بمصرف رسانیده و آماده بهره‌برداری نموده است.

اخیراً بخش مزبور بدست مبارک علیا حضرت شهبانوی عالیقدار ایران افتتاح گردید و ضمن بازدید از قسمت‌های مختلف ایزوتوپ فعالیت این بخش مورد توجه خاص شهبانوی گرامی قرار گرفت و مبلغ پنجاه هزار دolar برای تکمیل تجهیزات بخش ایزوتوپ مرحمت فرمودند.

۴- آزمایشگاه حیوانات دانشکده پزشکی با اصول علمی و فنی و مجهر بدنستگاه‌های تهییه تأسیس گردیده و انواع حیوانات برای تشریع و آموزش عملی دانشجویان نگاهداری می‌شود.

۵- کادر آموزشی دانشکده پزشکی در ظرف چند سال اخیر به چند برابر افزایش یافته است و با توجه بتوسعه فعالیتهای کلینیکی این دانشکده، افزایش کادر آموزشی مخصوصاً برای بالا بردن معلومات پزشکی و درمانی دانشجویان در بیمارستانهای تابعه دانشگاه پهلوی فوق العاده مؤثر و تمثیل بخش بوده است. علت آنکه ملاحظه می‌شود تعداد دانشجویان این دانشکده در سال‌های

اخيراً فرايشه نيافته او لازم توسعه بخشهاي اساسی از نظر حفظ استاندارد آموزشي و تابع كمبود تعداد دانشجويان رشته پيش برشکي در دانشکده ادبیات و علوم بوده است که هر دو مشکل در سال جاري بكل مرتفع گردیده است.

بر نامه‌های آينده

بر طبق بر نامه‌هاي يك به منظور افزایش تعداد دانشجويان و توسعه فعالیت‌های آموزشی اين دانشکده در سال‌هاي ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۱ (دوره بر نامه عمراني چهارم کشور) تهيه و بصورت كتابی برای بررسی دفتر برنامه‌ريزی سازمان بر نامه ارسال شده است تعداد دانشجويان دانشکده پرشکي تا پایان بر نامه چهارم به ۶۰۰ نفر بالغ خواهد شد.

هنرينه‌های مستمر از قدر تقویت کادر آموزشی و تأمین احتياجات مصرفی آزمایشگاهها و هر رينه‌های عمرانی برای تجهيز بخش‌های علوم پایه اين دانشکده در دوره بر نامه چهارم بدقت پيش بیني گردیده است.

خوب‌بختانه ساختمان فعلی دانشکده پرشکي با يك سلسه تغييرات اساسی و تجهيز آن ، احتياجات دانشکده را تا پایان بر نامه چهارم تأمین می‌نماید يك نسخه از بر نامه‌های موجود به دوره بر نامه چهارم عمرانی کشور نيز برای مزید استحضار خاطر ملوکانه قبل انتدیم شده است.

دانشکده کشاورزی

دانشکده کشاورزی در بدو تأسیس دانشگاه پهلوی از سطح آموزشی ، کادر تعلیماتی ، آزمایشگاه‌های لازم ، محل تمرین‌های عملی کشاورزی دانشجويان و سایر عوامل ضروري بى نهايت قيير بود.

از سال ۱۳۴۳ توجه زیادی برای تقویت کادر آموزشی تأسیس آزمایشگاه‌های متعدد و فراهم نمودن امکانات وسیعی برای عملیات تجربی دانشجويان بعمل آمد وهم اکنون اين دانشکده از هر جهت آمادگی دارد که دانشجويان خود را به تدریج افزایش داده آموزش نظری و عملی آنان را در سطح بسیار عالي بعده بگیرد .

عمده اقداماتی که در جهت پیشرفت اين دانشکده بعمل آمده بشرح زير باطلاع شما ميرساند :

- تعداد کادر آموزشی دانشکده کشاورزی در سال ۱۳۴۱ جمعاً ۵۱ نفر و در پایان سال ۱۳۴۵ بالغ بر ۴۳ نفر شده است.

با توجه بینکه قادر آموزشی دانشکده را در سالهای ۴۲ و ۴۱ عده‌ای استادیار و مرتب تشکیل میداد ولی کسانیکه در سال‌های اخیر برای خدمات آموزشی در این دانشکده استخدام شده‌اند عموماً دارای عالیترین مدارک علمی از بزرگترین دانشگاه‌های دنیا می‌باشد.

۲- چون دانشکده کشاورزی فاقد ساختمان مستقلی برای تأسیس کلاسها و آزمایشگاه‌ها بود چند محل مناسب در شهر اجاره گردید که موقتاً آزمایشگاه‌های آن دانشکده در آنها فعالیت نماید.

ولی از این نظر که این محل‌ها هم نبینتوانست بطور کامل جواب‌گوی احتیاجات روز افزون دانشکده کشاورزی باشد با کمک مالی سازمان برنامه ساختمان‌های کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، آمفی‌تاتر و دبیرخانه دانشکده از سال گذشته در محل باجگاه مجاور تأسیسات آموزشی عملی دانشکده کشاورزی آغاز گردیده و با سرعت پیشرفت مینماید. ایندیوار است تا قبل از پایان سال جاری این ساختمان‌ها تکمیل و آماده شود و لیکن تأسیسات دانشکده کشاورزی از محل‌های استیجاری فعلی ب محل جدید منتقل گردد. این اقدام یعنی تعریف کردن کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، خوابگاه‌ها، تأسیسات دامداری، مرغداری، مزارع آموزشی نمونه و سایر عواملی که برای آموزش کشاورزی دانشجویان لازم است کمک بزرگی به پیشرفت سطح تعلیماتی دانشکده کشاورزی خواهد نمود.

۳- یکدستگاه خوابگاه مدرن و مجهز برای اقامت دانشجویان دانشکده کشاورزی نیز در محل باجگاه مجاور سایر ساختمانها احداث گردیده و در سال ۱۳۴۵ آماده بهره‌برداری شده است. با این ترتیب انتقال کامل دانشکده کشاورزی به محل باجگاه هیچگونه اشکالی را ایجاد نخواهد نمود.

۴- بر حسب فرمان مطاع شاهنشاه آریامهر تأسیسات وزارت کشاورزی که در مجاورت ساختمان‌ها و مزارع آموزشی دانشکده کشاورزی در باجگاه می‌باشد به این دانشکده واگذار گردید و این امر موجب خواهد گردید که آموزش عملی و تجربی دانشجویان در رشته‌های زراعت، دامداری، مرغداری ماشین آلات کشاورزی وغیره در سطح بسیار وسیعتری انجام پذیرد.

۵- بموجب قراردادیکه بین دانشکده کشاورزی دانشگاه پهلوی و وزارت کشاورزی کشورهای متعدد آمریکا منعقد گردیده چند پروژه تحقیقاتی بر روی

مسائل ایران

عمر ارشی از پیشرفت‌های...

سال پنجم شماره اول

بقولات و سیله استادان این دانشکده انجام می‌شود که نتایج آن تا کنون رضایت بخش بوده است.

برای مزید اطلاع شما آمکار کمان و دانشجویان دانشکده کشاورزی را برای شما می‌خوانم :

سال تحصیلی	آمار دانشجویان	آمار کارگران آموزشی
۱۳۸	۱۳۸	۴۱-۴۲
۱۱۵	۱۱۵	۴۲-۴۳
۱۱۶	۱۱۶	۴۳-۴۴
۲۰۰	۲۰۰	۴۴-۴۵
۱۱۰	۱۱۰	۴۵-۴۶
۱۰۱	۱۰۱	۴۶-۴۷

بر نامه‌های آینده

بر اساس برنامه‌هایی که بمنظور افزایش تعداد دانشجویان و گسترش فعالیت‌های آموزشی دانشکده کشاورزی بصورت کتابی تنظیم گردیده در مالهای ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۱ (دوره بر نامه چهارم عمرانی کشور) تعداد دانشجویان دانشکده کشاورزی از ۱۰۰ نفر به ۳۰۰ تغییر ایجاد خواهد یافت و محوطه باجگاه عالیترین مرکز فعالیت‌های آموزشی و تحقیقاتی علمی کشاورزی خواهد گردید و امیدوار است کادر آموزشی این دانشکده بتواند ایده‌های تازه و مفیدی در جهت بهبود زراعت و برداشت محصول عرضه نمایند.

بر نامه پنجم‌الله دانشکده کشاورزی نیز از نظر مبارک شاهنشاه آریامهر گذشته است.

دانشکده مهندسی

دانشکده مهندسی از سال ۱۳۴۳ در دانشگاه پهلوی تأسیس گردیده وجود مشکلات فراوانی که برای ایجاد این دانشکده از نظر تهیه محل دانشکده تأمین کادر آموزشی با استاندارد تعلیماتی دانشگاه پهلوی، لزوم تأسیس آزمایشگاه و کارگاه‌های مجهزی که بتواند احتیاجات آموزش علمی و تجربی دانشجویان را جوابگوی باشد موجود نبود بلطف پروردگار و استقلمان بعنایت خاص شاهنشاه مفخم و نظر باحتیاج میرمی که ایران صنعتی آینده بکارد فنی قوی دارد

مسائل ایران

سازارشی از پیشرفت‌های ... سال پنجم شماره اول

این دانشکده بوجود آمده و مراحل ترقی و تکامل را با سرعتی غیر قابل تصور طی نمود و هم‌اکنون میتوان ادعا نمود که دانشکده مهندسی دانشگاه پهلوی که کمتر از سه‌سال از عمر آن میگذرد از نظر سطح آموزشی بکی از بهترین دانشکده‌های فنی است.

اقدامات عمده‌ای که برای تأسیس و تکمیل این دانشکده بعمل آمده بشرح زیر باطلاع شما می‌رساند:

۱- قادرآموزشی این دانشکده که عموماً دارای مدارج علمی از بزرگترین دانشگاه‌های دنیا می‌باشد در ظرف دو سال اخیر استخدام شده‌اند و بخوبی از عهد وظایف مهمی که در جهت تشکیل و تأسیس آزمایشگاه‌ها و بخش‌ها و آموزش دانشجویان داشته‌اند برآمده‌اند.

۲- برای تأمین محل این دانشکده در سال ۱۳۴۳ یکباب ساختمان منبوط به پاشگاه لاینر با کمک مالی شرکت‌های عامل نفت ایران خریداری گردید که سرعت برای آغاز کار دانشکده مهندسی تجهیز و آماده شد.

۳- در ظرف چند سال اخیر اسباب و تجهیزات فنی مدرن که در دانشکده های مهندسی دانشگاه‌های بزرگ جهان مورد استفاده است بازش تقریبی ۷۰۰ هزار دolar برای آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های این دانشکده از خارج وارد شده است.

۴- هم‌اکنون ساختمان عظیمی که شش هزار متربی می‌باشد با کمک مالی شرکت‌های عامل نفت ایران برای توسعه آزمایشگاه‌ها و بخشها و کارگاه‌ها در دست ساختمان است که قسمتی از آن در سال تحصیلی آینده مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت. هزینه این ساختمان‌ها بیش از ۵۰۰ هزار دolar تمام خواهد شد.

۵- ماشینهای محاسباتی الکترونیکی آی. بی. ام اجاره و در اختیار دانشکده گذارده شده است هم‌اکنون سازمان آی. بی. ام که در دانشکده مهندسی تأسیس گردیده بكلیه دانشجویان دانشگاه پهلوی نحوه استفاده از ماشینهای الکترونیکی محاسباتی را تدریس مینماید.

برای اطلاع شما آمار کادر آموزشی و دانشجویان دانشکده مهندسی را برای شما می‌خوانم.

سال تحصیلی	سال	آمار دانشجویان	آمار آموزشی	آمار کارکنان
۴۳-۴۴	۱۴۰	۵	۱۲	۲۴
۴۴-۴۵	۸۹	۱۲	۲۴	۴۳
۴۵-۴۶	۱۲۶	۲۴	۴۳	۴۳
۴۶-۴۷	۱۷۱	۱۷۱		

برنامه‌های آینده

تمداد دانشجویان دانشکده مهندسی در دوره پنجماله برنامه عمرانی چهارم کشور (۱۳۴۷ تا ۱۳۵۱) از ۱۲۰ نفر به پانصد نفر بالغ خواهد شد بر طبق برنامه‌های دقیقی که تنظیم شده هزینه‌های مستمر برای تأمین کادر آموزشی و مخارج جاری آزمایشگاه‌ها و هرینه‌های عمرانی برای توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌ها در طول برنامه چهارم بصورت جزوی ای تهیه شده که هم اکنون در دست رسیدگی کارشناسان سازمان برنامه است و یکنسخه از آن نیز برای استحضار خاطر خطیر شاهنشاه آریامهر تقدیم شده است.

امیدوار است با پیش‌بینی هائی که بعمل آمده فارغ‌التحصیلان دانشکده مهندسی در ایران آباد و بزرگ آینده تحت رهبری شاهنشاه بزرگ دانش پرور سهم بسزائی را بعهده داشته باشد.

بیمارستان سعدی

در بدرو تاسیس دانشگاه پهلوی بیمارستان سعدی دارای ۷۵ تختخواب بود ساختمان این بیمارستان که در حدود بیست‌سال قبل با اسلوب قدیمی و بدون رعایت نکات بهداشتی و استحفاظی ساخته شده بود بهیچوجه قابل استفاده نبود اثاثیه و مبلمان آن کاملاً فرسوده و بصورت نامطلوبی درآمده بود هیچگونه تصمیمی برای معالجه و بهبود بیماران بی‌پناختی که اختراراً بدین بیمارستان مراجعت ننمودند وجود نداشت.

چون بیمارستان سعدی موسسه مجهز درمانی است که اغلب بیماران بی‌پناخت شیراز و شهرستان‌های فارس بدان پناه می‌آورند لزوم توسعه و بهبود این بیمارستان کاملاً محسوس بود. از سال ۱۳۴۳ فعالیت همه جانبه‌ای برای ترمیم و توسعه ساختمان‌ها، افزایش تخت و بالابردن سطح درمانی این بیمارستان

آغاز گردید عمدۀ اقداماتی که در این راه صورت گرفته از این قرار است :

۱ - ساختمنهای قدیمی بیمارستان سعدی بطور کلی تجدیدبنا گردید و تعییرات اساسی و مهمی بر طبق اسلوب ساختمنهای مدرن بیمارستانها در آن داده شد و تجهیزات و مبلمان کامل برای ۲۰۰ تخت از هر جهت آماده گردید ضمناً ساختمان نیمه تمام الحاقی این بیمارستان نیز بظرفیت ۱۰۰ تختخواب تکمیل و تجهیز گردید و هماکنون بیمارستان سعدی ۳۰۰ تختخواب فعال با استاندارد آموزشی و درمانی بسیار عالی دارد .

۲ - سرویس خواب بیماران کلیه بخشها ، مبلمان و اسباب و وسائل فرسوده کلابنی تبدیل گردیده است .

۳ - ساختمان بخش اطفال این بیمارستان از سال گذشته آغاز گردید و قریباً مورد بهره برداری قرارخواهد گرفت و با آغاز فعالیت این بخش تعداد تختخواب های بیمارستان سعدی به ۳۵۹ عدد بالغ خواهد شد .

۴ - بخش رادیولوژی بیمارستان سعدی که مهمترین و فعالترین بخش‌های این بیمارستان است مناسب با افزایش سریع تختخوابها بطور کلی تجدیدبنا گردید و از نظر حفاظت کار کنای بخش با دیوارهای سری بطبق آخرین اسلوب علمی مجهز شد . دو دستگاه کامل و مدرن عکسبرداری نیز خریداری گردید که هماکنون مورد بهره برداری میباشد .

۵ - برای ایراد کنفرانس‌های علمی و درمانی یک سالن آمفی تاتر بزرگ در دست ساختمن است که قریباً پایان یافته مورد استفاده قرارخواهد گرفت .

۶ - درمانگاه کوچکی که جوابگوی نیازمندیهای بیماران نبود توسعه قابل توجهی یافته و با اسلوب و لوازم کامل مجهز شده است و هماکنون روزانه صدها بیمار بطور سرپائی در این درمانگاه‌ها معاينه و معالجه میشوند .

۷ - مجموع این اقدامات علاوه بر جنبه‌های درمانی در پیشرفت امور آموزش بالینی دانشجویان دانشکده پزشکی نیز نقش مهمی را داشته است، بطور کلی بر طبق اظهار نظر شخصیت‌های علمی و بهداشتی داخلی و خارجی که از این بیمارستان بازدید نموده‌اند، بیمارستان سعدی در حال حاضر یکی از مرکز آموزشی و درمانی در سطح عالی میباشد .

بر نامه‌های آینده

بر طبق بر نامه‌های که بمنظور توسعه کیفی و کمی بیمارستان سعدی تنظیم شده در دوره بر نامه چهارم عمرانی کشور (۱۳۴۷ تا ۱۳۵۱) در مجاورت بیمارستان سعدی یکباب درمانگاه عمومی، خوابگاه انترن‌ها، بخش اتفاقات بخش دندانپزشکی، بخش پزشکی قانونی و اتوپسی و بخش امراض مسری و عغونی تأسیس خواهد شد و با ایجاد این بخش‌ها اولاً تعداد تخت‌های بیمارستان سعدی در حدود ۵۰۰ عدد خواهد گردید ثانیاً بخش‌های تازه‌ای آغاز بفعالیت خواهد نمود که چه از نظر درمانی و چه از لحاظ آموزشی نتایج نمر بخشن را به بار خواهد آورد.

بیمارستان نمازی

بیمارستان نمازی از سال ۱۳۴۳ بمحض قراردادی که بین دانشگاه پهلوی و واقف آن بیمارستان منعقد گردید بمدت ده سال بین دانشگاه و اگذار شد و این امر تأثیر عمیقی درجهت آموزش بالینی دانشجویان پزشکی داشته است. آموزشگاه عالی پرستاری وابسته باین بیمارستان یکی از مؤسسات بسیار مفید و ارزشمند است که در هرسال عده‌ای پرستار لیسانسیه که دوره‌های نظری و علمی را بطور کامل گذرانده‌اند برای بیمارستان‌های این کشور تربیت مینماید و امسال ۲۷ نفر پرستار به جامعه تحويل می‌دهد.

چون دانشجویان دانشکده پزشکی در دوره بر نامه سوم به ۶۰۰ نفر بالغ خواهد شد تعداد تخت‌های موجود بیمارستان‌های سعدی و نمازی نظر به بر نامه وسیع آموزش بالینی جوابگوی احتیاجات نخواهد بود بنابراین بر طبق بر نامه‌ای که تنظیم شده قرار است در دوله بر نامه چهارم عمرانی کشور ساختمانی بمنظور افزایش ۲۵۰ تختخواب ایجاد گردد و با احداث و تجهیز این ساختمان تعداد تخت‌های بیمارستان نمازی به ۵۰۰ عدد بالغ خواهد شد که با استاندارد عالی آموزشی و درمانی فعالیت خواهد نمود.

بیمارستان خلیلی

بمحض قراردادی که در سال ۱۳۴۵ بین دانشگاه پهلوی و متولیان بیمارستان موقوفه خلیلی منعقد گردند تأسیس و اداره بیمارستان خلیلی بمدت

ده سال بدانشگاه پهلوی واگذار شد . ساختمان این بیمارستان در مجاورت بیمارستان نمازی است و موقعیت بسیار ممتازی برای ایجاد یک مرکز آموزشی و درمانی دارد بیمارستان خلیلی اختصاص به بخش‌های چشم پزشکی و گوش و حلق و بینی دارد . از سال گذشته تاکنون تجهیزات و لوازم فنی این بیمارستان تهیه گردید و در سال جاری با ۲۰ تخته‌خواب آغاز بفعالیت خواهد نمود . در دوره برنامه چهارم عمر این کشور بموجب بروناههای که تهیه شده تعداد تخته‌های بیمارستان خلیلی به ۷۰ عدد افزایش می‌یابد و فعالیت‌های آموزشی ، درمانی و تحقیقاتی آن گسترش خواهد یافت .

امور غیرآموزشی و فوق برنامه دانشجویان

دانشگاه پهلوی در ظرف چند سال اخیر تلاش نموده است که همزمان با توسعه کیفی و کمی دانشکده‌ها و تأمین وسائل و نیازمندی‌های آموزشی امکاناتی را فراهم نماید که از لحاظ تربیت جسمی و تقویت اخلاقی و روحی و احساس مسئولیت و تعاون و همکاری دسته‌جمعی دانشجویان که برای نسل جوان این مملکت بسیار ضروری است گام‌های مؤثری بردارد که مهمترین آن چنانکه همه میدانند فرست بیان عقاید و خرده گیری در محیطی مطمئن و دارای احترام و تضمین حدود حفاظت شده هر دانشجو و استاد است ، همچنین در راه تهیه وسائل تربیت جسمانی موقوفیت‌هایی بشرح ذیل داشته‌ایم :

۱ - برای توسعه امور ورزشی و تربیت بدنه و تربیت دانشجویان باین امر مهم با تهیه اسباب و لوازم ورزشی و زمین‌های متعدد ورزش و انجام مسابقات با تیم‌های داخلی و خارجی واستخدام عده‌ای از بر جسته‌ترین مریبان رشته‌های مختلف ورزشی از قبیل والیبال ، بسکتبال ، تنیس ، کشتو ، وزنه برداری ، بکس ، ژیمناستیک ، پینک پنک ، فوتیال ، دو و میدانی و شنا پیشرفت های زیادی نسبت دانشجویان شده است و در مسابقات ورزشی دانشگاه‌های کشور مقام سوم را احرار نموده است واز همه مهمتر آنکه از سال گذشته ورزش در ردیف واحدهای درسی دانشجویان درآمده است و عموم دانشجویان در رشته‌های مختلف ورزش فعالیت دارند .

۲ - کلیه دانشجویان هر دانشکده بگروه‌های چند نفری تقسیم شده‌اند و برای هر گروه یک تنفر استاد مشاور از کادر آموزشی همان دانشکده انتخاب